

Program „Uczenie się przez całe życie - LLP” 2007-2013 Leonardo da Vinci

Projekt pt.: „Wymiana doświadczeń w zakresie wspierania przedsiębiorczości i rozwoju MŚP”

W terminie 1-8 czerwca 2008 r., Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach w partnerstwie ze szwedzkim Urzędem Rozwoju Regionalnego Regionu Zachodniej Gotalandii, zrealizował projekt pt. „Wymiana doświadczeń w zakresie wspierania przedsiębiorczości i rozwoju MŚP” w ramach Programu Leonardo da Vinci „Uczenie się przez całe życie”.

Cel zasadniczy projektu zakładał wymianę doświadczeń między śląskimi a szwedzkimi izbami gospodarczymi i podmiotami świadczącymi usługi z zakresu wspierania przedsiębiorczości i rozwoju MŚP, a także wymianę myśli i opinii na temat stosowanych narzędzi, programów i form wsparcia dla mikro przedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz osób podejmujących działalność gospodarczą.

Do partnerstwa zaproszono Urząd Rozwoju Regionalnego Zachodniej Gotalandii. Wybór jednego z państw skandynawskich jako partnera projektu podyktowany był wysokim poziomem zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego Szwecji, co znajduje swoje odzwierciedlenie m.in. w: stabilnej sytuacji gospodarczej, niskim poziomie bezrobocia, współpracy sektora publicznego, pozarządowego i biznesowego, rozwiniętej polityce rynku pracy, wysokich standardach życia obywateli. Zachodnia Gotalandia jest trzecim pod względem wielkości regionem Szwecji i znaczącym obszarem przemysłowym kraju, a potwierdza to silna pozycja w przemyśle: samochodowym, petrochemicznym, spożywczym, farmaceutycznym, wytwórczym, turystycznym. Co więcej, region podejmuje aktywne działania, mające na celu tworzenie nowych przedsiębiorstw i wspieranie już istniejących oraz koncentruje się na rozwijaniu przedsiębiorczości poprzez zachęcanie młodych osób do zakładania własnej działalności gospodarczej, kreowanie innowacyjnych rozwiązań, rozbudowę inkubatorów przedsiębiorczości i parków technologicznych we współpracy z uczelniami wyższymi oraz finansowe wsparcie nowo powstałych przedsiębiorstw. Zachodnia Gotalandia za priorytet uznaje dążenie do osiągnięcia wysokiego poziomu w systemach kształcenia i badaniach naukowych w myśl idei, że wykwalifikowany potencjał kadrowy stanowi atrakcję inwestycyjną. Warto wspomnieć, że w 2004 roku Region Zachodniej Gotalandii podpisał z Województwem Śląskim list intencyjny nawiązujący współpracę w zakresie: wymiany doświadczeń oraz informacji w obszarach dotyczących wzajemnych kompetencji, współpracy gospodarczej (zwłaszcza wymiana w zakresie MŚP, nawiązywanie kontaktów pomiędzy izbami gospodarczymi i inwestorami), wspierania inicjatyw dotyczących współpracy pomiędzy organizacjami oraz społecznościami obu regionów.

Projekt adresowany został do 12 osób, które świadczą usługi doradcze, informacyjne, szkoleniowe oraz finansowe na rzecz sektora MŚP i podmiotów podejmujących działalność gospodarczą oraz przedstawicieli kadry zarządzającej Wojewódzkiego Urzędu Pracy, powiatowych urzędów pracy i pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Program zakładał cykl wizyt szkoleniowo-doradczych w instytucjach świadczących usługi na rzecz rozwoju MŚP i wspierania przedsiębiorczości w Zachodniej Gotalandii, do

których należą m.in.: parki naukowo-technologiczne, inkubatory przedsiębiorczości, centra rozwoju biznesu oraz szereg instytucji zajmujących się programowo wsparciem finansowym i doradztwem.

Wymiana doświadczeń rozpoczęła się wizytą w siedzibie **Urzędu Rozwoju Regionalnego**, w czasie której uczestnikom projektu została przedstawiona ogólna charakterystyka regionu, podejmowane działania w zakresie promowania przedsiębiorczości i innowacyjności w Zachodniej Szwecji, a także sieć i zasady współpracy regionalnych inkubatorów przedsiębiorczości. Urząd jest jednostką publiczną, która zajmuje się przede wszystkim kwestiami związanymi z opieką zdrowotną i rozwojem regionalnym. Biorąc pod uwagę drugi obszar działalności, zadania urzędu polegają na: wspieraniu rozwoju sektora biznesowego, infrastruktury, prowadzeniu badań i analiz (m.in.: dane rynku pracy, wskaźniki wzrostu, cykle działalności przedsiębiorstw, geografia gospodarcza), realizowaniu programów unijnych, nawiązywaniu współpracy międzynarodowej, a także zainteresowaniu sprawami związanymi z kulturą i środowiskiem.

W trakcie pobytu uczestnicy projektu wizytowali **park naukowo-technologicznym Lindholmen**, znajdujący się na terenie miasta Goteborg (Norra Älvstranden), który dzięki dynamice swojego rozwoju przyczynia się do kreowania obrazu miasta jako lidera w rozwiązaniach technologicznych. Głównym celem funkcjonowania parku jest stworzenie znanego na arenie międzynarodowej parku naukowego, stymulowanie kooperacji pomiędzy przemysłem i środowiskiem akademickim. W praktyce znajduje to swoje odzwierciedlenie w postaci współpracy przedstawicieli środowiska akademickiego, naukowo-badawczego oraz wysoko rozwiniętych pod względem technologicznym firm w zakresie rozwiązań związanych z przenośną transmisją danych, nowoczesnymi mediami, systemem konstrukcyjnym czy transportem. Na terenie parku zlokalizowanych jest blisko 150 firm, wśród których znajdują się m.in.: Volvo Cars, Ericsson, Volvo Technology, IBM. Na terenie parku rozwija się nowe miasteczko akademickie, w skład którego wchodzi m.in. Uniwersytet Technologiczny Chalmers (jedna z wiodących europejskich wyższych uczelni o profilu technicznym). Wizyta na terenie parku uwzględniała też spotkania z przedstawicielami wybranych szwedzkich podmiotów wspierających przedsiębiorczość (Centrum Biznesu Goteborga, ALMI, IFS).

Beneficjenci mieli okazję zapoznać się z obszarami działania **Centrum Biznesu Goteborga**, do których należą: rozwój sektora biznesu, tworzenie projektów promujących poszczególne gałęzie przemysłu, promocja regionu w kraju i poza jego granicami, współpraca w ramach międzynarodowej sieci usług dostarczających porad inwestorom i nowo powstałym firmom. Centrum jest publiczną firmą powstałą w 1999 roku, której celem działalności jest przyczynianie się do silnego wzrostu i rozwoju, wysokiego poziomu zatrudnienia oraz różnorodności w handlu i przemyśle. Wśród kwestii poruszanych przez przedstawicieli Centrum na uwagę zasługują programy mające stymulować powstawanie nowych firm (np. Idé – net – program realizowany zgodnie z zasadami koncepcji „jednych drzwi”, w myśl której firmie udzielana jest kompleksowa pomoc w postaci porad czy usług ze strony różnych podmiotów; są to głównie usługi o charakterze doradczym, które wspierają nowe pomysły i innowacyjne rozwiązania), programy rozwojowe dla liderów (np.: Solo-Duo, Growth Micro, Growth 2000 – indywidualne doradztwo, analiza firmy, usługi rekrutacyjne, seminaria i szkolenia) oraz programy dedykowane dla firm z problemami finansowymi i prawnymi (dzięki powstaniu biura obsługującego, każdego roku blisko 80 firm nie ogłasza upadłości).

Na uwagę zasługuje też wspólny projekt publicznych organizacji działających na terenie Zachodniej Szwecji – **Ecoex**, którego celem jest sformułowanie idei w zakresie rozwoju sektora zajmującego się ochroną środowiska. Z tego względu Ecoex zwraca się do firm Zachodniej Gotalandii, które posiadają potencjał w zakresie eksportu przyjaznych dla

środowiska produktów i usług (są to firmy zajmujące się gospodarką wodno-ściekową, gospodarką odpadami, bioenergią, zrównoważonym rozwojem terenów zurbanizowanych) i oferuje m.in.: zidentyfikowanie możliwości rozwoju działalności gospodarczej, działania promujące eksport, tj. szkolenia, seminaria, wystawy gospodarcze, profesjonalne doradztwo czy sieć kontaktów i możliwość współdziałania na rynku globalnym.

Kolejnym przedstawicielem ze strony szwedzkiej, z którym uczestnicy wymienili spostrzeżenia była firma **ALMI Business Partner**, która jest jednym z 21 oddziałów regionalnych firmy macierzystej ALMI Företagspartner AB. Do podstawowych zadań firmy należy promowanie rozwoju i konkurencyjności małych i średnich firm, a także podejmowanie wysiłku w celu zachęcania do zakładania tego typu firm. To, co wyróżnia ALMI spośród innych podmiotów, to procesualny charakter działalności, która polega na dostarczaniu pomocy na etapie narodzin samego pomysłu na biznes i przebiega aż do momentu stworzenia rentownej firmy. Działania koncentrują się na usługach związanych z rozwojem innowacyjności i wsparciem finansowym. Celem ALMI jest kreowanie wzrostu i innowacyjności szwedzkiego sektora biznesowego, wprowadzanie na rynek nowych idei, pomoc w zakładaniu rentownych firm, czyli ogólnie - przyczynianie się do wzrostu konkurencyjności i zyskowności biznesu.

Z kolei reprezentanci stowarzyszenia **IFS Rådgivningscentrum Väst** zapoznali delegację ze swoją działalnością, która polega na zachęcaniu przedstawicieli mniejszości narodowych obecnych w szwedzkim sektorze biznesowym do zakładania firm i oferowaniu pomocy w języku rodzimym w zakresie: analizy pomysłu na biznes, stworzenia szczegółowego biznesplanu i kalkulacji finansowej, aplikowania o wsparcie finansowe w bankach i innych instytucjach kredytujących, a także pomoc w sprawach administracyjnych. Z uwagi na fakt, że stowarzyszenie jest niezależne i apolityczne, można nazwać je pomostem międzykulturowym, który ma za zadanie stworzyć warunki dobrego życia i współpracy w myśl hasła przewodniego – wyższy poziom integracji, mniej segregacji.

Dzięki wizycie w **parku technologicznym Innovatum** w miejscowości Trollhättan, uczestnicy projektu poznali sposób funkcjonowania miejsca, gdzie powstają inspirujące działania i projekty badawcze z takich dziedzin, jak: technologia produkcji, nowa technologia audiowizualna, inżynieria środowiskowa i technologia energetyczna. Zdobywanie nowej wiedzy z tych obszarów stwarza warunki, które mogą przyczynić się do rozwoju regionu. Park składa się z: centrum naukowego (spotkania, wystawy, odczyty naukowe), projektu Arena (miejsce spotkania świata biznesu i nauki, gdzie małe i duże firmy współpracują nad projektami w ramach obszarów działalności parku, a następnie wprowadzają je w życie), inkubatora i miejsca konferencyjno-usługowego. Poza zwiedzaniem terenu inkubatora, uczestnicy wymiany doświadczeń mieli unikalną okazję zwiedzić **muzeum Saaba**, w którym przedstawiona jest blisko 50-letnia historia szwedzkiego przemysłu motoryzacyjnego. Poza oryginalnymi prototypami samochodów, muzeum udostępnia zwiedzającym modele eksperymentalne.

W miejscowości Borås, która jest jednym z okręgów administracyjnych regionu Sjuhärad, beneficjenci złożyli wizytę w **centrum rozwoju przemysłowego ESPIRA**. Region ten uchodzi za istotny obszar Zachodniej Gotalandii i miejsce dynamicznego rozwoju przedsiębiorczości (lider w dziedzinie przemysłu tekstylnego i wzornictwa, handlu, technologii środowiskowej, rozwoju odnawialnych źródeł energii). Wiele znanych firm tekstylnych oraz firm z gałęzi przemysłu maszynowego i elektronicznego posiada tu swoje siedziby. Ponadto, część okręgów regionu powołała do życia Stowarzyszenie Władz Lokalnych Sjuhärad, które jako regionalne ciało działające na rzecz ochrony interesów członkowskich okręgów stawia sobie za cel wzmocnienie pozycji regionu poprzez pracę na rzecz rozwoju i efektywnego wykorzystania zasobów w następujących dziedzinach: rozwój regionalny, handel i przemysł, turystyka, kultura, rozwój infrastruktury i komunikacji,

edukacja i badania, dobrobyt społeczny. Centrum ESPIRA jest miejscem, które umożliwia rozwój wszelkim ideom biznesowym oraz łączy świat akademicki z jednostkami badawczymi. W skład centrum wchodzi projekt Arena (oddział, który we współpracy ze światem akademickim i jednostkami badawczymi inicjuje i zarządza projektami, które mają przyczynić się do wzrostu gospodarki i promocji regionu) oraz inkubator biznesowy, który oferuje pomoc nowo powstałym firmom w postaci wsparcia finansowego, doradztwa i budowania sieci współpracy. W spotkaniu w centrum ESPIRA uczestniczyli też przedstawiciele organizacji **CONNECT Väst**, która dostarcza firmom rozpoczynającym działalność gospodarczą oraz małym i średnim przedsiębiorstwom pomoc finansową i doradczą, co ma umożliwić zdobycie silnej pozycji na rynku krajowym i zagranicznym oraz reprezentant **Uniwersytetu w Boras**, będącego nowoczesną i wysoce wyspecjalizowaną uczelnią, która znacząco przyczynia się do rozwoju lokalnej gospodarki. Podczas pobytu w Boras delegacja odwiedziła **Szwedzką Szkołę Tekstylną**, a jej uczestnicy poznali szereg nowoczesnych rozwiązań z zakresu przemysłu tekstylnego, technologii włókienniczych, prac projektowych związanych z oddziaływaniem na tekstylia.

W czasie tygodniowego pobytu beneficjenci projektu wizytowali też jeden z **urzędów skarbowych**, w którym poznali specyfikę szwedzkiego systemu podatkowego, porównali polski i szwedzki system zakładania działalności gospodarczej, a także uzyskali informacje na temat pracy urzędu z nowo powstałymi firmami. Poza tym, spotkali się z urzędnikiem ds. zatrudnienia z **Krajowego Biura Pośrednictwa Pracy**, który zapoznał uczestników z ogólnymi zasadami dotyczącymi rekrutacji pracowników oraz wymaganiami pracowników wobec osób poszukujących pracy.

Podsumowując tygodniowy pobyt uczestników wymiany doświadczeń, należy stwierdzić, że był on bardzo owocny w kontekście celów jakie stawiał, a w konsekwencji zrealizował. Zawartość merytoryczna programu, która pozwoliła na wizytację wielu podmiotów zajmujących się wspieraniem i rozwojem przedsiębiorczości przyczyniła się do podniesienia kompetencji zawodowych uczestników wymiany doświadczeń. Okazja do obserwacji nowatorskich rozwiązań w tym zakresie z pewnością posłuży jako wzór, który warto naśladować. Nawiązane kontakty ze szwedzkimi Partnerami mogą przybrać formę trwałej współpracy, co stanowi istotną wartość dodaną projektu wymiany doświadczeń.